

อิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทย

ณัฐมา พงศ์ไพโรจน์, ปรีมา มัลลิกะมาส*

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาปัญหาอิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทย โดยการวิเคราะห์ จำแนกประเภท และจัดลำดับปัญหาที่เกิดจากอิทธิพลด้านต่างๆ 3 ประเภท ได้แก่ โครงสร้าง คำศัพท์ วลีและสำนวนตายตัวว่าเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบฝึกหัดการแปลและนำมาวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพเพื่อหาลักษณะอิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทยที่พบในปัญหาแต่ละประเภทข้างต้น ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ บทแปลที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง กลุ่มแรกแบ่งย่อยเป็นบทแปลที่ถูกต้องและเป็นธรรมชาติกับบทแปลที่ถูกต้องแต่ไม่เป็นธรรมชาติ ส่วนกลุ่มที่สองแบ่งย่อยเป็นบทแปลที่ผิดความหมายกับที่ไม่ได้แปล ผลการวิเคราะห์พบว่าอิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทยมีอยู่ในวงกว้าง โดยในกลุ่มบทแปลที่ถูกต้องแต่ขาดความเป็นธรรมชาติ ความถี่เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ คือ โครงสร้าง คำศัพท์ และ วลี และสำนวนตายตัว อย่างไรก็ตาม ความถี่ของปัญหาการแปลวลีและสำนวนตายตัว ซึ่งมีสัดส่วนน้อยที่สุดในกลุ่มดังกล่าว กลับเป็น

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาที่มีสัดส่วนสูงที่สุด สำหรับผู้แปลในกลุ่มที่แปลไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ โดยใช้วิธีการปรับบทแปลสำหรับปัญหาอิทธิพลด้านโครงสร้างและคำศัพท์ และให้ประยุกต์ใช้วิธีการสอนแปลที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการสอนภาษาแบบเน้นศัพท์ (lexical approach) สำหรับปัญหาอิทธิพลด้านวลีและสำนวนตายตัว ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนแปลมีสัมฤทธิ์ผลมากขึ้นและเพื่อช่วยพัฒนาทักษะของผู้เรียนในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้นด้วย

1. บทนำ

ในปัจจุบันนี้ สถาบันการศึกษาต่างๆ ในประเทศไทย มีการสอนการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยอย่างกว้างขวาง ด้วยเล็งเห็นว่าเป็นวิชาที่มีคุณค่าทางวิชาการ และเป็นพื้นฐานสำคัญในการเผยแพร่ความรู้ด้านต่างๆ ตลอดจนงานด้านวรรณกรรมที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เข้าถึงบุคคลทั่วไป ในการแปลนั้น เป็นที่ทราบกันดีว่าผู้แปลต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก ผู้แปลจะต้องมีความรู้ในภาษาต้นฉบับ (source language) เป็นอย่างดี ประการที่สอง ผู้แปลต้องสามารถวิเคราะห์ต้นฉบับเพื่อให้มีความเข้าใจในเนื้อหาของเอกสารที่แปลอย่างแท้จริง และประการที่สามคือผู้แปลต้องสามารถใช้ภาษาเป้าหมาย (target language) ได้ดี ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้คนส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว การแปลจากภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่สองมาเป็นภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ของผู้แปลนั้นน่าจะทำได้ง่ายกว่าการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

ในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้น เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าทักษะความรู้ภาษาอังกฤษและการฝึกวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้เข้าใจสิ่งที่จะแปลเป็นสิ่งจำเป็นที่ทั้งผู้เรียนและผู้สอนแปลตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะทั้งสองนี้ แต่สำหรับทักษะประการสุดท้าย คือเรื่องความรู้ภาษาแปล ซึ่งในที่นี้คือภาษาไทย ผู้แปลคนไทยอาจเข้าใจว่าเนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาแม่ (mother

longue) ของตนจึงไม่น่าจะเป็นปัญหาในการแปลแต่อย่างใด หากอันที่จริงแล้วถึงแม้ผู้แปลจะมีความรู้ภาษาอังกฤษในเกณฑ์ดีและสามารถวิเคราะห์เนื้อหาที่จะแปลได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งบทแปลที่ได้้อาจจะมีความหมายตรงตามต้นฉบับ แต่ภาษาและ/หรือโครงสร้างที่ผู้แปลใช้อาจยังไม่เหมาะสมในแง่ที่ไม่เป็นภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติ อันมีสาเหตุหลักมาจากอิทธิพลของภาษาต้นฉบับคือภาษาอังกฤษ ทั้งอิทธิพลทางด้านโครงสร้างและการใช้ศัพท์สำนวนที่มีต่อตัวบทแปลภาษาไทย

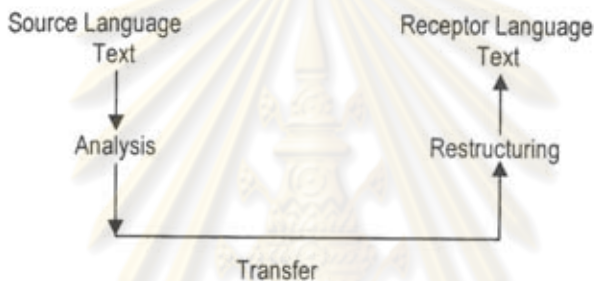
2. กระบวนการและปัญหาในการแปลที่มีผู้กล่าวไว้

ยูจีน ไนดา (อ้างในสัญญาวิ 2533:1) กล่าวว่า การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมาย (meaning) และการถ่ายทอดรูปแบบของการเสนอความหมาย (form) ของข้อความในภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง ดังนั้นแม้การแปลจะเกิดขึ้นโดยกระบวนการที่กระทำต่อภาษา คือ นำข้อความที่เขียนด้วยภาษาหนึ่งไปใช้แทนที่ข้อความที่เขียนด้วยอีกภาษาหนึ่ง แต่สิ่งที่สำคัญก็คือ ผู้แปลจะต้องสามารถถ่ายทอดความคิดจากต้นฉบับออกมาเป็นภาษาที่ต้องการได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งขึ้นกับความสามารถและความรู้ของผู้แปล คือ รู้ภาษา ได้แก่ โครงสร้างถ้อยคำสำนวน และรู้เนื้อหาของเรื่องที่แปลอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นจึงถือได้ว่าการแปลเป็นทักษะพิเศษ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ (ปราณี บานชื่น อ้างในกรมวิชาการ 2540:64) ทั้งนี้เนื่องจากการแปลประกอบด้วยทฤษฎีความรู้ ระเบียบวิธี ขั้นตอนในการแปลที่สามารถศึกษาได้อย่างเป็นระบบและในขณะเดียวกันก็ต้องอาศัยความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาที่เหมาะสมและสละสลวยซึ่งเป็นการแสดงออกเชิงศิลป์ประกอบกันด้วย

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าแม้ความสามารถทางภาษาจะเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ในการแปล แต่การมีความรู้ภาษาดีนั้นยังไม่เพียงพอ วรณา แสงอร่ามเรือง (2542:235-236) กล่าวว่า "ผู้แปลที่ดีจะต้องมีความสามารถของนักแปล (translation competence) คำว่า competence ที่นำมาใช้ในการแปลนี้หมายถึงการแสดงออกหรือการใช้ภาษาในขณะแปล เป็นความสามารถของนักแปลในการผลิต

งานแปลให้ตรงตามความต้องการหรือให้เทียบเคียงกับต้นฉบับได้ ผู้แปลต้องมีความรู้รอบด้าน รู้ศัพท์เฉพาะด้าน โครงสร้างภาษา วัฒนธรรม วิจัยลีลาสุนทรียศาสตร์ในวรรณคดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการค้นหาและเลือกสรรคำที่เทียบเคียงได้ในภาษาปลายทาง"

เมื่อพิจารณาแบบจำลองกระบวนการแปลของไนดา และเทเบอร์ (อ้างในกรมวิชาการ 2540: 70) ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1: แบบจำลองกระบวนการแปล

จะเห็นได้ชัดเจนว่าการแปลมีขั้นตอนที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1. การวิเคราะห์ (analysis) 2.การถ่ายทอด (transfer) และ 3.การเรียบเรียง (restructuring) กล่าวคือ ในการแปล ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์ข้อความของภาษาต้นฉบับให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งแล้วจึงถ่ายทอดแปลออกมาเป็นภาษาที่ต้องการ โดยเรียบเรียงให้เป็นภาษาที่เหมาะสม

ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อความของภาษาต้นฉบับนั้น ผู้แปลต้องใช้ทั้งความรู้ภาษาต้นฉบับ และความรู้ในเนื้อหาของเรื่องที่จะแปลในการวิเคราะห์ตีความเพื่อให้เข้าใจความหมายของเอกสารต้นฉบับอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะถ่ายทอดความหมายนั้นออกมา ในขั้นตอนของการเรียบเรียงซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้แปลต้องใช้ความสามารถในการใช้ภาษาเป้าหมายเพื่อสื่อความออกมาเป็นคำแปลที่เหมาะสมถูกต้องเทียบเคียงได้กับต้นฉบับรวมทั้งมีความสละสลวยตามลักษณะธรรมชาติของ

ภาษาเป้าหมายนั้นๆ ด้วยเหตุที่เชื่อว่าผู้แปลต้องมีทักษะการใช้ภาษาเป้าหมายดีพอที่จะถ่ายทอดความหมายในภาษาต้นฉบับออกมาได้อย่างกระจ่างชัดและสละสลวยนั่นเอง “ศาสตร์การแปลจึงเน้นว่าควรจะแปลจากภาษาที่สองเป็นภาษาแม่ของผู้แปลเท่านั้น” ซาเดีย เอลามิน (2540:131)

อย่างไรก็ตาม ในการแปลจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งนั้น ลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมายอาจก่อให้เกิดปัญหาในการแปลได้ ถึงแม้ว่าภาษาเป้าหมายจะเป็นภาษาแม่ของผู้แปลก็ตาม อย่างเช่นการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ปัญหาในการแปลที่เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดคือการที่ภาษาฉบับแปลมีอิทธิพลของภาษาต้นฉบับปรากฏอยู่มากจนขาดความเป็นธรรมชาติของภาษาเป้าหมายนั้น สัจฉวี สายบัว (2533) กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า เมื่อเปรียบเทียบภาษาอังกฤษกับภาษาไทยแล้ว แม้รูปแบบการเสนอความหมายจะมีทั้งที่ตรงกันหรือใกล้กันและที่แตกต่างกัน แต่รูปแบบที่แตกต่างนั้นมีมากกว่า และนี่ก่อให้เกิดปัญหาสำหรับนักแปลเพราะทำให้ภาษาในบทแปลนั้นแปลกประหลาด ความสละสลวย

ปัญหานี้นับเป็นปัญหาที่สำคัญ กรมวิชาการได้เน้นเรื่องนี้ว่า “การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับผู้อ่าน ส่วนวนภาษาที่ใช้ในต้นฉบับกับที่ใช้ในการแปลต้องมีลักษณะที่แตกต่างกัน เพราะภาษาแต่ละภาษามีวิธีการที่ไม่เหมือนกันในการสื่อความหมาย ผู้แปลต้องเลือกใช้โครงสร้างประโยคให้เหมาะสมกับผู้รับสารในภาษาของตน มิฉะนั้นการแปลจะไม่สื่อความหมายที่แท้จริงออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ” (2540:23) และ “ในขณะที่ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศไม่ใช่สิ่งสำคัญสำหรับนักแปล ความสามารถในการใช้ภาษาแม่กลับเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้แปลมักจะมีคามเคยชินที่เก๋ยากอยู่ประการหนึ่งคือการมุ่งใช้สมาธิไปสู่ความเข้าใจภาษาต่างประเทศมากเกินไป จนทำให้ละเลยความสำคัญในการใช้ภาษาแม่ของตน คือ การใช้ภาษาไทย” (2540:24) และเนื่องจากกรมวิชาการเห็นว่าการแปลที่ดีต้องพึงเป็นภาษาไทย โดยไม่เสียรสความเดิม วิธีการแปลวิธีหนึ่งที่พิจารณาเลือกใช้จึงเป็นวิธีการแปลโดยเรียบเรียงให้เป็นภาษาไทยที่สละสลวย

ในทำนองเดียวกัน สิทธา พินิจภูวดล (2543:157) กล่าวว่า หากผู้แปลไม่สามารถ “เขียนบทแปลที่ดีด้วยภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงภาษาเขียนและภาษาพูดที่คนไทยทั่วไปใช้กันจริงในสังคมไทย” ผู้อ่านงานแปลอาจประสบปัญหาในการรับสารที่สื่อจากบทแปลได้ สำหรับประเด็นเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาแม่นี้ ปรานี บานชื่น (อ้างใน วรรณาด วิมลเฉลา 2539:7) กล่าวว่า “วิชาแปลทำให้ได้รู้ถึงความไม่รู้หลายอย่าง อย่างหนึ่งก็คือ ความไม่รู้ภาษาไทย” ซึ่งวรรณาดได้สนับสนุนคำกล่าวนี้โดยมีความคิดเห็นว่าบ่อยครั้งที่ผู้แปลอ่านต้นฉบับภาษาอังกฤษเข้าใจแต่มีปัญหาในการแปลออกมาเป็นภาษาไทยที่ดี

เชอนิกซ์ (อ้างใน วรรณาด แสงอร่ามเรื่อง 2542:237) ก็ได้ชี้ว่าสาเหตุหนึ่งของปัญหาในการแปลมาจากความบกพร่องของผู้แปลคือ “ผู้แปลขาดความสามารถของภาษาแม่ ผู้แปลขาดจิตสำนึกที่คอยกระตุ้นเตือนตนเองว่าตนได้ใช้ภาษาที่ขัดต่อหลักภาษาหรือกำลังเลือกใช้ภาษาที่มีหลากหลายนั้นไม่ถูกต้อง” และสัญญาวิ สายบัว (2533:17) ได้กล่าวถึงปัญหาดังกล่าวไว้ว่า “ข้อผิดพลาดในการแปลส่วนมากมีสาเหตุมาจากการที่นักแปลไม่สามารถใช้ภาษาเป้าหมาย ได้ดีเต็มทีนั่นเอง”

แนวคิดต่าง ๆ นี้ ทำให้มองเห็นได้ชัดเจนว่าการแปลจากภาษาที่สองมาเป็นภาษาแม่ เช่น ภาษาอังกฤษเป็นไทย ที่นำมาศึกษานี้ไม่ใช่เรื่องง่ายดังที่คนส่วนใหญ่เข้าใจ และปัญหาในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทยดังกล่าวข้างต้นนั้นมีสาเหตุที่สำคัญ 2 ประการคือการที่ภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีลักษณะธรรมชาติที่ต่างกันอยู่หลายประการ ซึ่งผู้แปลอาจมองไม่เห็นหรือแม้ผู้แปลจะตระหนักถึงความแตกต่างนี้ ก็ยังไม่สามารถแปลโดยหลุดพ้นจากอิทธิพลของภาษาอังกฤษได้ เนื่องจากสาเหตุประการที่สองคือการที่ผู้แปลยังขาดความสามารถในการใช้ภาษาแม่

ปัญหาในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทยที่เกิดจากลักษณะธรรมชาติที่ต่างกันนี้มีผู้กล่าวถึงไว้มาก โดยเฉพาะความแตกต่างทางด้านโครงสร้าง กรรมวิธการ (2546:44) กล่าวว่าปัญหาหนึ่งในการแปลเป็นปัญหาระดับโครงสร้างของภาษา เนื่องจาก “ภาษาที่อยู่คนละตระกูลกัน ย่อมมีโครงสร้างของภาษาแตกต่างกันไป” ทิพา เทพอักษรพงศ์ (2540) ชี้ว่าความแตกต่างระหว่างภาษาไทยและ

ภาษาอังกฤษทำให้ผู้แปลมีปัญหาในการแปล ลักษณะโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหามืออาชีพเช่น ประโยคกรรมวางก ประโยคที่ขึ้นต้นด้วย it ซึ่งไม่ใช่สรรพนามแทนนามวลี (dummy subject) เป็นต้น

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2545) ก็สนับสนุนความคิดที่ว่าปัญหาในการแปลที่สำคัญประการหนึ่งคือปัญหาทางโครงสร้าง ความแตกต่างด้านโครงสร้างของภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมีผลต่อการแปล กล่าวคือ "แม้ว่าผู้แปลจะรู้คำศัพท์แต่ละคำในประโยคแต่หากไม่เข้าใจความสัมพันธ์ของศัพท์เหล่านั้นก็ไม่สามารถถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทางที่ถูกต้องและเหมาะสมได้ เช่น โครงสร้างของประโยคกรรม (passive sentence) เป็นต้น" กรมวิชาการ (2540:35) ก็เสริมด้วยว่าลักษณะของข้อบกพร่องประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้สำนวนภาษาของฉบับแปลคือ "มีการใช้วลีและรูปประโยคที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศตรงตัว เช่น ใช้ประโยคเป็นกรรมวางก ซึ่งทำให้การอ่านไม่ราบรื่น ประโยคไม่สละสลวย ไม่ถือเป็นภาษาไทยที่ดี"

จากการศึกษาปัญหาการแปลที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาต้นฉบับในบทแปลที่เป็นภาษาแม่ โดยเฉพาะจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่มีผู้เสนอไว้ข้างต้นนี้ พบว่าส่วนใหญ่จะเน้นที่ปัญหาด้านโครงสร้างเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาดังกล่าวน่าจะเกิดขึ้นในด้านอื่นๆ ด้วย ได้แก่ ด้านคำศัพท์และวลีและสำนวนต่างๆ ผู้วิจัยจึงมุ่งจะศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการแปลที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทยทั้ง 3 ด้านในงานวิจัยนี้

3.วัตถุประสงค์ในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ต้องการจะ 1. ศึกษาปัญหาอิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทย 3 ด้าน ได้แก่ โครงสร้าง คำศัพท์ และวลีและสำนวนตายตัว (formulaic pattern) โดยเก็บข้อมูลข้อผิดพลาดจากกลุ่มทดสอบในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย 2. วิเคราะห์ปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยนำข้อมูลมาจำแนกประเภทปัญหา และหาความถี่ของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพื่อเปรียบเทียบว่าข้อผิดพลาดนั้นเกิดจากอิทธิพลทางด้านใดมากกว่ากัน

และ 3. เสนอแนะวิธีการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้การเรียนการสอนแปลมีสัมฤทธิ์ผลมากขึ้นและเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น

4. สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานของงานวิจัยนี้คือปัญหาอิทธิพลต้นฉบับภาษาอังกฤษที่มีต่อบทแปลภาษาไทย เกิดจากการแปลโดยเน้นการเก็บความให้ครบถ้วนและถูกต้องตามต้นฉบับมากเกินไป ซึ่งทำให้บทแปลภาษาไทยนั้นขาดความเป็นธรรมชาติ โดยปัญหาจำแนกได้เป็น 3 ด้าน คือ โครงสร้าง คำศัพท์ และวลีและสำนวนตายตัว

5. วิธีดำเนินการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยนี้ต้องการทดสอบความสามารถในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในแง่ของการใช้ภาษาแม่ ปัญหาที่เกิดจากการตีความต้นฉบับผิดและแปลผิดความหมาย จึงไม่รวมอยู่ในขอบเขตของการวิจัยนี้ กลุ่มทดลองที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 จาก 5 คณะในสายวิทยาศาสตร์ อันได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะสหเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 136 คน สาเหตุที่ใช้กลุ่มทดลองดังกล่าว เนื่องจากเป็นนิสิตซึ่งมีอายุใกล้เคียงกัน นิสิตเหล่านี้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปลายในสายวิทยาศาสตร์ ซึ่งใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการแบบเดียวกัน เมื่อเข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1 ได้เรียนวิชาบังคับภาษาอังกฤษ 2 วิชา คือ Foundation English I และ Foundation English II ซึ่งสอนเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 25-30 คน ทั้งสองวิชานี้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษในด้านต่าง ๆ ยกเว้นการแปล ดังนั้นจึงถือได้ว่าผลงานแปลของนิสิตจะมาจากความสามารถในการเข้าใจต้นฉบับภาษาอังกฤษและการใช้ภาษาไทยของนิสิตโดยตรง

ในการทดสอบ นิสิตแต่ละคนจะทำแบบทดสอบ 2 ชุด (ดูภาคผนวก) ชุดละ 15 ข้อ ให้อเวลาครึ่งชั่วโมงต่อชุด ระยะห่างของการทำแบบทดสอบ 2 ชุด คือ 1

สัปดาห์ และนิสิตไม่ทราบว่าเป็นแบบทดสอบ แต่ได้รับแจ้งจากผู้สอนว่าเป็นแบบฝึกฝนภาษาอังกฤษโดยการแปล เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้นิสิตแปลโดยไม่มีความรู้สึกกดดันใดๆ เพื่อให้บทแปลที่ได้ออกมาเป็นธรรมชาติที่สุด จุดมุ่งหมายของการทดสอบต้องการทดสอบปัญหาการแปล 3 ประเภทคือ

- (1) บทแปลภาษาไทยที่ยังคงโครงสร้างภาษาอังกฤษ (structural pattern) เช่น
It will be unreasonable for him to resign from this position.
?มันจะไม่มีเหตุผลสำหรับเขาที่จะลาออกจากตำแหน่งนี้
- (2) บทแปลภาษาไทยที่การแปลคำศัพท์ตรงตัวจนไม่เป็นธรรมชาติ (lexical words) เช่น
Can you eat with chopsticks?
?คุณสามารถกินด้วยตะเกียบได้ไหม
- (3) บทแปลภาษาไทยที่ไม่เป็นธรรมชาติอันเกิดจากสำนวนและวลิตายตัว (formulaic pattern) เช่น
Where on earth have you been?
?คุณไปอยู่ที่ไหนมาในโลกนี้

อนึ่ง ในชุดทดสอบแต่ละชุดมีประโยคที่ต้องการวิเคราะห์ปัญหาแต่ละประเภทนี้ 5 ประโยค โดยที่ประโยคจะเรียงสลับกันไป ไม่ได้ตามลำดับใด ผู้วิจัยได้เลือกใช้ประโยคในแบบทดสอบทั้งสองชุดนี้ โดยคำนึงว่าประเด็นที่ต้องการศึกษาทั้ง 3 ประเภท คือ โครงสร้าง คำศัพท์ วลีและสำนวนตายตัวนั้นมีระดับความยากง่ายที่ใกล้เคียงกันและเหมาะสมกับระดับความรู้ภาษาอังกฤษของนิสิตชั้นปีที่ 1

สำหรับจำนวนข้อมูลนั้น เมื่อรวมจำนวนนิสิตทั้งหมด 136 คนซึ่งแต่ละคนทำแบบทดสอบคนละ 2 ชุดๆละ 15 ข้อ จำนวนข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์จึงมีรวมทั้งสิ้น 4,080 ข้อ โดยหลังจากที่ได้ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยในเชิงปริมาณนั้น จะคำนวณอัตราร้อยละของปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละประเภท และพิจารณาว่าปัญหาประเภทใดเกิดขึ้นมากที่สุดไปถึง

ประเภทที่เกิดขึ้นน้อย สำหรับในเชิงคุณภาพนั้น ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละประเภทว่ามีลักษณะอิทธิพลของภาษาอังกฤษในบทแปลภาษาไทยอย่างไร

6. ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ผู้วิจัยแบ่งข้อมูลที่ได้ออกเป็น 2 กลุ่ม โดยแยกเป็นบทแปลที่ถูกต้องและบทแปลที่แปลไม่ถูกต้อง ในกลุ่มแรกแบ่งย่อยเป็นบทแปลที่ถูกต้องและเป็นธรรมชาติกับบทแปลที่ถูกต้องแต่ไม่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากตามสมมติฐาน ผู้วิจัยต้องการวิเคราะห์ปัญหาการแปลโดยเน้นความหมายที่ครบถ้วนที่ถูกต้องมากเกินไป จนขาดความเป็นธรรมชาติ จึงต้องแบ่งข้อมูลโดยใช้ความเป็นไม่เป็นธรรมชาติของบทแปลเป็นเกณฑ์ ส่วนในกลุ่มที่สอง แบ่งย่อยเป็นการแปลที่ผิดความหมายและไม่ได้แปล ผู้วิจัยจัดให้ข้อมูลส่วนที่นิสิตไม่ได้แปลอยู่ในกลุ่มบทแปลที่ผิด เนื่องจากการที่นิสิตไม่ได้แปลโดยอาจเป็นเพราะแปลไม่ได้หรือแปลไม่ทันนั้น เท่ากับว่านิสิตไม่ได้แสดงความสามารถให้เห็นว่าแปลประโยคเหล่านั้นได้

จากข้อมูลที่ได้ทั้งหมด สามารถแสดงจำนวนและความถี่ของข้อผิดพลาด 3 ประเภท คือ โครงสร้าง คำศัพท์ และวลีและสำนวน ได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นตรวจสอบ	จำนวนข้อที่แปลถูกต้อง		
	จำนวนข้อที่แปลถูกต้องและเป็นธรรมชาติภาษาไทยและร้อยละ	จำนวนข้อที่แปลถูกต้องแต่ไม่เป็นธรรมชาติภาษาไทยและร้อยละ	รวม
โครงสร้าง	556 (16.68%)	555 (16.83%)	1,111(33.69%)
คำศัพท์	846 (25.66%)	376 (11.40%)	1,222 (37.06%)
วลีและสำนวน	605 (18.35%)	359 (10.90%)	964 (29.25%)
รวม	2,007(60.87%)	1,290 (39.13%)	3,297 (100%)

ตารางที่ 1: จำนวนข้อที่แปลถูกต้องและเป็นธรรมชาติในภาษาไทยและจำนวนข้อที่แปลถูกต้องแต่ไม่เป็นธรรมชาติในภาษาไทย

ตารางที่ 1 เป็นจำนวนข้อที่กลุ่มทดลองแปลได้ถูกต้องทั้งประเด็น โครงสร้าง คำศัพท์ และสำนวนที่ใช้เป็นวลี โดยแบ่งลักษณะการแปลถูกต้องออกเป็น 2 ประเภท ประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ การแปลได้ถูกต้องทั้งความหมายและการใช้ภาษา ปลายทาง คือ ภาษาไทยก็มีความสละสลวยเป็นธรรมชาติ ประเภทที่สอง ได้แก่ การแปลที่ถูกต้องทางด้านความหมายแต่การใช้ภาษาไทยยังไม่เป็นธรรมชาติ จากข้อมูล ตัวเลขจะเห็นได้ว่าหากวิเคราะห์การใช้ภาษาที่ขัดกับลักษณะของภาษาไทยแล้ว ปัญหาทางด้านโครงสร้างมีมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ 16.86% จำนวนปัญหาการแปล คำศัพท์ รองลงมาคือ 11.40% และสุดท้าย คือ ปัญหาการแปลวลีและสำนวนตายตัว คือ 10.90%

จำนวนข้อที่แปลไม่ถูกต้อง			
ประเด็นตรวจสอบ	จำนวนข้อที่แปลผิดความหมายและร้อยละ	จำนวนข้อที่ไม่แปลและร้อยละ	รวม
โครงสร้าง	99 (12.65%)	157 (20.05%)	256 (32.70%)
คำศัพท์	47 (6%)	88 (11.24%)	135 (17.24%)
วลีและสำนวน	297 (37.93%)	95 (12.13%)	392 (50.06%)
รวม	443 (56.58%)	340 (43.42%)	783 (100%)

ตารางที่ 2: จำนวนข้อที่ผิดความหมายและจำนวนข้อที่ไม่แปล

แม้ในตอนแรก ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ว่าจะไม่มุ่งพิจารณาปัญหาการแปลผิดความในงานวิจัยนี้ แต่ข้อมูลที่ได้นั้นแสดงให้เห็นประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่ง ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องนำข้อมูลจำนวนการแปลผิดความหมายมาพิจารณาประกอบด้วย กล่าวคือ ตารางที่ 2 นี้ แสดงจำนวนข้อที่นิสิตแปลไม่ถูกต้อง ซึ่งแยก

เป็นข้อที่แปลความหมายผิดไปจากประโยคต้นฉบับ และข้อที่นิสิตไม่ได้แปล ผู้วิจัยถือว่าข้อที่นิสิตเว้นไว้หรือเว้นการแปลประเด็นที่ต้องการตรวจสอบ ถือเป็นข้อที่แปลผิด เนื่องจากนิสิตไม่ได้แสดงความสามารถว่าแปลข้อนั้นๆ ได้

จากข้อมูลในตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าเมื่อเทียบจำนวนร้อยละของแต่ละประเด็นที่นิสิตแปลผิดความหมายแล้ว ความผิดประเภทวลีและสำนวนมีมากที่สุดคือ 37.93% ซึ่งสูงกว่าอีก 2 ประเด็นมาก คือ แปลโครงสร้างผิดคิดเป็น 12.65% และแปลคำศัพท์ผิดมีเพียง 6% เมื่อนำจำนวนข้อที่แปลผิดความหมายในเรื่องวลีและสำนวนตายตัวไปเทียบกับจำนวนข้อที่แปลถูกแต่ไม่เป็นธรรมชาติภาษาไทยในประเด็นเดียวกันนี้แล้ว จะเห็นได้ชัดว่าการที่นิสิตแปลวลีและสำนวนได้ไม่เป็นธรรมชาติภาษาไทย เพียง 359 ข้อจาก 1,290 ข้อนั้น ไม่ได้หมายความว่านิสิตมีปัญหาในการแปลวลีและสำนวนตายตัวน้อย แต่อันที่จริงแล้ว เรื่องนี้กลับเป็นเรื่องที่ยากสำหรับนิสิตเพราะจำนวนข้อที่แปลผิดความหมายนั้นมีมากถึง 297 ข้อจาก 443 ข้อด้วยกัน ทั้งนี้สาเหตุน่าจะเกิดจากการที่นิสิตไม่เข้าใจความหมายของภาษาต้นฉบับเลย จึงทำให้มีปัญหาการแปลวลีและสำนวนตายตัวผิดความหมายมากกว่าปัญหาการแปลที่ถูกต้องแต่ไม่เป็นธรรมชาติภาษาไทย ดังจะเห็นได้จากข้อมูลตัวเลขในตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

ปัญหาการแปลที่ขัดกับธรรมชาติภาษาไทย	ปัญหาการแปลผิดความหมาย
1. โครงสร้าง 555 ข้อ	1. วลีและสำนวนตายตัว 297 ข้อ
2. คำศัพท์ 376 ข้อ	2. โครงสร้าง 99 ข้อ
3. วลีและสำนวนตายตัว 359 ข้อ	3. คำศัพท์ 47 ข้อ

ตารางที่ 3: ลำดับและข้อผิดพลาดจากปัญหาการแปลผิดธรรมชาติและ การแปลผิดความใน 3 ประเด็น

จะเห็นได้ชัดว่าปัญหาการแปลวลีและสำนวนตายตัวซึ่งดูเหมือนมีสัดส่วนน้อยที่สุดในด้านการแปลที่ขัดกับธรรมชาติภาษาไทยนั้น แท้จริงแล้วเป็นปัญหาอย่างมากทางด้านการเข้าใจความหมายของต้นฉบับภาษาอังกฤษ ในขณะที่ปัญหาการแปลโครงสร้างและคำศัพท์นั้นเป็นปัญหาด้านการใช้ภาษาที่เกิดจากการแปลตรงตัวตามภาษาต้นฉบับ การแปลผิดในแต่ละประเภทอาจพิจารณาได้ตามลักษณะดังต่อไปนี้

6.1 ปัญหาการแปลคำ (Lexical words)

ปัญหาการแปลคำสามารถแยกแยะได้เป็น 2 ลักษณะดังต่อไปนี้

6.1.1 นิสิตเข้าใจความหมายแต่ใช้คำแปลที่เป็นการแปลตรงตัว จนทำให้บทแปลขาดลักษณะที่เป็นธรรมชาติของภาษาไทย

- ตัวอย่าง :
- (1) Anyone can pass this course if s/he is diligent.
?ใครก็ตามสามารถผ่านวิชานี้ได้ ถ้าเขาหรือเธอขยัน
  - (2) The boy in the blue T-shirt is very good at basketball.
?เด็กผู้ชายที่อยู่ในชุดเสื้อยืดสีฟ้า เล่นบาสเกตบอลเก่งมาก
?เด็กชายในเสื้อยืดสีฟ้า
  - (3) She will attend a group called the Perfect Woman in order to save her marriage.
?หล่อนจะเข้าร่วมกลุ่มที่ถูกรู้จักว่า "หญิงสมบูรณ์แบบ" เพื่อรักษาชีวิตแต่งงานของเธอ
  - (4) The young man lost interest in all other girls after he met her.
?ชายหนุ่มหมดความสนใจในเด็กสาวอื่นทั้งหมดตั้งแต่เขาได้เจอเธอ
  - (5) Can you eat with chopsticks?
?คุณกินกับ/ด้วยตะเกียบได้ไหม

?คุณสามารถทานโดยใช้ตะเกียบได้ไหม

?คุณใช้ตะเกียบกินได้ไหม

6.1.2 นิสิตใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ที่มีคำแปลในภาษาไทยที่ เหมาะสม อยู่แล้ว

- ตัวอย่าง :
- (6) Anyone can pass this course if she/he is diligent.
?ใครก็ตามสามารถทดสอบผ่านคอร์สนี้ได้ถ้าขยัน
- (7) The boy in the blue T-shirt is very good at basketball.
?เด็กผู้ชายที่ใส่เสื้อที-เชิ้ตสีฟ้าเล่นบาสเกตบอลเก่งมาก
- (8) He made a plan to ban those political parties.
?เขาวางแผนที่จะแบนพรรคการเมืองเหล่านั้น
- (9) Old people are not necessarily ill or weak --- most of them are still fit and active.
?คนสูงอายุไม่จำเป็นต้องเจ็บป่วยหรืออ่อนแอเสมอไป
ส่วนมากยังคงฟิตและกระฉับกระเฉงอยู่
- (10) Hurray! You've won the scholarship!
?ฮูเร เธอสอบชิงทุนได้

6.2 ปัญหาการแปลโครงสร้าง (Structure)

จากข้อมูล ปัญหาการแปลโครงสร้างแบ่งเป็น 2 ลักษณะดังต่อไปนี้

6.2.1 ปัญหาการแปลโครงสร้างโดยใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษในบทแปล อาทิ

- ตัวอย่าง: (13) Your visit is inconvenient for her.
?การมาเยือนของคุณนำความไม่สะดวกมาแก่เธอ
- (14) The government's denial of human rights is unacceptable.
?การปฏิเสธของรัฐบาลเรื่องสิทธิมนุษยชนนั้นยอมรับไม่ได้

(15) This book interests me a lot.

?หนังสือเล่มนี้ } ทำให้ฉันสนใจมาก
 เป็นที่น่าสนใจสำหรับฉันอย่างมาก
 ทำให้ฉันสนใจมาก
 สร้างความสนใจแก่ฉันอย่างมาก

(16) I have broken my leg.

?ฉันทำขาฉันหัก
 ?ฉันทำขาของฉันหัก
 ?ฉันทำตัวเองขาหัก

(17) She will attend a group called the Perfect Women in order to save her marriage.

?เธอจะเข้าร่วมกลุ่มที่ถูกเรียกว่า "ผู้หญิงสมบูรณ์แบบ" เพื่อที่จะรักษาชีวิตแต่งงานของเธอ

(18) The lost money was discovered on Friday and was found packed in bundles of 1,000,000 baht each.

?เงินที่หายไปถูกค้นพบเมื่อวันศุกร์และถูกพบว่าแบ่งเป็นปึกละ 1,000,000 บาท

(19) It is impossible to know if this story is true.

?มันเป็นไปไม่ได้ที่จะรู้ว่าเรื่องนี้เป็นความจริง

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.2.2 การแปลผิดเนื่องจากไม่เข้าใจโครงสร้างประโยคต้นฉบับภาษาอังกฤษ¹

ตัวอย่าง: (20) I have broken my leg.

- *ฉันหักขาตัวเอง

- *ฉันมีขาที่หัก

(21) She hit her head on the tree.

*เธอตีหัวเธอกับต้นไม้

*เธอโดนต้นไม้ฟาดหัว

(22) This book interests me a lot.

*หนังสือของฉันน่าสนใจมาก

6.3 ปัญหาการแปลสำนวนและวลีตายตัว (formulaic pattern)

Baker (1992:63) กล่าวว่า " formulaic pattern เป็นรูปแบบภาษาที่มีความแน่นอนตายตัวซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือมีบ้างแต่น้อยมากในด้านรูปแบบ" ปัญหาการแปลวลีและสำนวนเหล่านี้แยกออกได้ดังต่อไปนี้

6.3.1 การแปลตรงตัว

เช่นเดียวกับปัญหาการแปลคำและการแปลโครงสร้าง นิสิตแปลสำนวนและวลีเหล่านี้ตรงตัวจนขาดความเป็นธรรมชาติในภาษาไทย

ตัวอย่าง: (23) Please accept my humble apology for the wrongful accusation.

?กรุณายอมรับคำขอ

โทษอย่างถ่อมตัวของฉัน

โปรดรับคำขอโทษอัน

ต่ำต้อยของฉัน

} สำหรับการกล่าวหาที่ผิดไป/

} สำหรับกล่าวโทษที่ผิด

¹ การแปลผิดไม่อยู่ในขอบข่ายการวิจัยนี้ หากแต่ผู้วิจัยยกตัวอย่างการแปลผิดจากการไม่เข้าใจโครงสร้าง เพื่อแสดงให้เห็นว่าโครงสร้าง 2 ภาษาที่ต่างกันมีผลทำให้เกิดปัญหาการแปลซึ่งจะนำเสนอวิธีการแก้ไขในข้อ 7 ต่อไป

(24) Please accept my sympathy.

? กรุณายอมรับความเห็นอกเห็นใจของฉันด้วย

(25) Good Lord! You look terrible. What happened?

? โอ้ พระเจ้า

? พระเจ้าช่วย

? พระเจ้าผู้แสนดี

} คุณดูแย่มาก เกิดอะไรขึ้นหรือ

(26) Where on earth have you been?

? คุณไปอยู่ที่ไหนในโลกมานี้

(27) Could you tell me the time?

? คุณสามารถบอกเวลาฉันได้ไหม

? โปรดบอกเวลาฉันที

(28) How about going to the cinema tonight?

? คืนนี้ไปโรงภาพยนตร์กันไหม

(29) May I have the next dance?

? ฉันขอเต้นครั้งต่อไปได้ไหม

(30) I wonder if you and Betty could make it to our party.

? ฉันสงสัยว่าคุณกับเบ็ตตี้จะมางานเลี้ยงของเราได้หรือไม่

6.3.2 แปลผิดเนื่องจากไม่เข้าใจความหมาย

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า ถึงแม้ว่างานวิจัยนี้จะไม่มุ่งเน้นที่การแปลทบทวนแปลผิดความ แต่สำหรับหมวดการแปลวลีและสำนวนตายตัวนี้ จำเป็นต้องต้องนำเรื่องของการ แปลผิดความหมายมากกล่าวถึงด้วย เนื่องจากมีสัดส่วนการแปลผิดเช่นนี้มาก ซึ่งทำให้เห็นได้ชัดว่าปัญหาการแปลวลีและสำนวนประเภทนี้นั้น นอกจากการแปลถูกต้อง แต่ใช้คำแปลตรงตัวจากภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีปัญหาการไม่เข้าใจความหมายอีกด้วย

ตัวอย่าง: (31) Where on earth have you been?

-*ที่ไหนในโลกที่คุณเคยไป/ อยากไป/อยากอยู่	-*คุณเกิด/อยู่ที่ไหน
-*คุณเคยไปที่ไหนไปเที่ยวที่ ไหนมาบ้างบนโลกนี้	-*โลกที่กว้างใหญ่เธออยาก อยู่ที่ไหน
-*คุณคิดว่าโลกเกิดมาจากอะไร	-*คุณอยู่ส่วนไหนของโลก / บน
-*โลกของคุณอยู่ที่ไหน	-*คุณอยู่ที่ประเทศไหนบ้าง

(32) A: This movie is so boring.

B: I can't agree more. I fell asleep after the first 10 minutes.

-*ฉันไม่สามารถบอกอะไรได้ มากไปกว่านี้	-*ฉันไม่เห็นด้วยอย่าง มาก
-*ฉันไม่เห็นด้วยทั้งหมด	-*ไม่รู้เหมือนกัน
-*ฉันไม่สามารถที่จะให้ความ ความเห็นมากกว่านี้อีกแล้ว	-*ไม่จริง
-*ฉันให้ความเห็นไม่ได้	-*ฉันไม่มีความเห็น
-*ฉันไม่ค่อยมีความเห็นหรอก	-*ฉันไม่รู้เรื่องเลย

(33) Would you also care for some sausages?

-*คุณช่วยดูแลไส้กรอกพวก นี้ได้ไหม	-*คุณจะห่วงไส้กรอก ไหม
-*ผมขอไส้กรอกของคุณ ได้ไหม	-*คุณสนใจไส้กรอก ของคุณไหม

(34) Good Lord! You look terrible. What happened?

มีผู้แปล Good Lord ว่า		
*โอ้ไม่	*โอ้	*โอ้ เจ้านาย
*อ๊ะ	*โอ้ ท่านลอร์ด	*ขุนนางที่ดี

(35) Please accept my sympathy.

- *โปรดรับน้ำใจของฉันด้วย
- *กรุณารับความหวังดีของฉัน

(36) How about going to the cinema tonight?

-*ไปดูหนังมาเมื่อคืนเป็นยังไงบ้าง		-*คืนนี้จะไปดูหนังเรื่องอะไร
-*หนังคืนนี้จะเป็นอย่างไร		-*คืนนี้จะไปดูหนังอย่างไร

(37) How would you like your coffee, black or with milk?

- *กาแฟไหมคะ กาแฟดำหรือใส่นม

(38) I wonder if you and Betty could make it to our party?

- *ฉันหวังว่าคุณกับเบ็ตตี้จะมาในงานเลี้ยงของพวกเราได้
- *ฉันคงประหลาดใจมากถ้าคุณกับเบ็ตตี้จะมาในงานปาร์ตี้ที่พวกเราจัดได้
- *ฉันจะยินดีมากถ้าคุณกับเบ็ตตี้จะมาร่วมงานในงานสังสรรค์ของพวกเรา

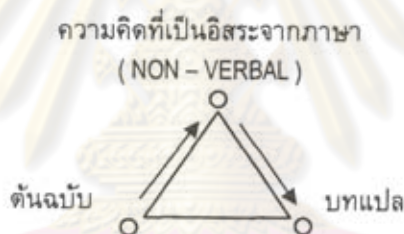
(39) May I have the next dance?

- *เดี๋ยวฉันจะเต้นในเพลงต่อไป		- *ฉันเต้นต่อได้ไหม
- *กรุณาให้ฉันเต้นต่อไป		- *ขออนุญาตออกไป เต้นรำอีกรอบได้ไหม

7. ข้อเสนอวิธีการแก้ปัญหา

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาการแปลข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการแก้ไขปัญหาคืออิทธิพลของต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ทำให้บทแปลภาษาไทยขาดความเป็นธรรมชาติ นั้นควรแยกออกเป็นสองแนวทาง กล่าวคือ แนวทางแรกเป็นการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแปลคำศัพท์และโครงสร้าง ส่วนแนวทางที่สองนั้นจะเกี่ยวกับปัญหา

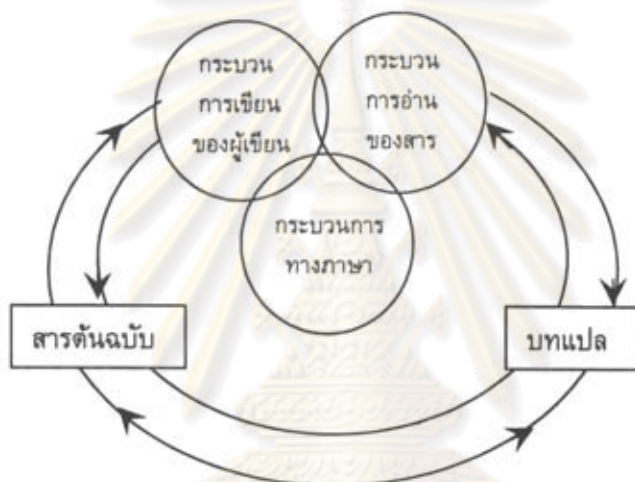
การแปลวลีและสำนวนตายตัว แนวทางทั้งสองนี้มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีที่มองว่าการแปลเป็นการถ่ายทอดความหมาย ตามที่ ดานิกา เซเลสโกวิตซ์ (2540 :46) ได้ให้คํานิยามของการแปลว่า "กิจกรรมการแปลเป็นเรื่องของการเข้าใจความคิดที่ถ่ายทอดไว้ในอีกภาษาหนึ่ง จากนั้นจึงนำความคิดนั้นมาถ่ายทอดให้ตรงกันในอีกภาษาหนึ่งหาใช่การสับเปลี่ยนภาษาโดยตรงไม่" จากคํานิยามดังกล่าว กระบวนการแปลจะประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1. การทำความเข้าใจต้นฉบับ (comprehension) 2. การผล่ออกจากต้นฉบับ (deverbalization) คือ เก็บแต่ความหมายแท้ๆของต้นฉบับไว้โดยละทิ้งส่วนที่เป็นภาษาไป และ 3. การถ่ายทอดความหมายในอีกภาษาหนึ่ง (re-expression) ขั้นตอนเหล่านี้ปรากฏในแบบจำลองของ จิระพรพรษ์ บุญยเกียรติ (2535) ดังนี้

รูปที่ 1 กระบวนการแปลที่เป็นความคิดอิสระจากภาษา

ทิพา เทพอักษรพงษ์ (2540) มีความคิดหลักที่สอดคล้องกับแนวทฤษฎีและกระบวนการข้างต้น แต่ในรายละเอียดจะมีส่วนที่ต่างไป คือ ทิพากล่าวว่าองค์ประกอบ 3 ประการของกระบวนการแปลคือ 1. กระบวนการเขียนต้นฉบับ 2. กระบวนการอ่านสารของผู้รับสาร และ 3. กระบวนการทางภาษา ในกระบวนการนี้ ขั้นตอนการแปลเริ่มจากผู้แปลวิเคราะห์ต้นฉบับว่ามีเนื้อหาและจุดมุ่งหมายอย่างไร ใครเป็นผู้อ่าน จากนั้นจึงอ่านและทำความเข้าใจต้นฉบับโดยพยายามดึงความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมา เพื่อจะถ่ายทอดความหมายนั้นในอีกภาษาหนึ่งเป็น

ขั้นตอนสุดท้าย นอกจากนี้ ทิพายังมองว่า กระบวนการทั้งสามนี้ไม่จำเป็นต้องเรียงจาก 1 ไป 2 และ 3 ตามลำดับ แต่อาจมีปฏิสัมพันธ์กันแบบกลับไปกลับมา กล่าวคือ หลังจากที่แปลเสร็จแล้ว ผู้แปลอาจเทียบบทแปลของตนกับต้นฉบับอีกครั้ง และแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ จนได้บทแปลที่ให้ความหมายและอรรถรสที่ตรงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด แบบจำลองกระบวนการแปลดังกล่าวเป็นดังนี้

รูปที่ 2 แบบจำลองกระบวนการแปลแบบปฏิสัมพันธ์ย้อนกลับ

จากการศึกษากระบวนการแปลทั้งสองแบบข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า กระบวนการแปลของทิพานั้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับการแปลคำศัพท์และโครงสร้างได้อย่างเหมาะสม ดังที่จะอธิบายโดยละเอียดในหัวข้อ 7.1 ในขณะที่กระบวนการแปลของจิระพรรษมีความสอดคล้องกับกับแนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการแปลวลีและสำนวนตายตัว (formulaic pattern) ซึ่งจะกล่าวถึงในหัวข้อ 7.2 ตามลำดับ ผู้วิจัยเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยประยุกต์ใช้กระบวนการทั้งสองดังกล่าวแทนกระบวนการแปลของโนคาและเทเบอร์ที่กล่าวถึงในข้อ 2 เนื่องจากเห็นว่าขั้นตอนที่ 2 ของกระบวนการคือ

การถ่ายทอด (transfer) ไม่ได้แสดงวิธีการถ่ายทอดที่เฉพาะเจาะจงเท่ากับกระบวนการของจิระพรรณและทิพาซึ่งยึดตามทฤษฎีของดานิกา เซเลสโกวิทซ์ ที่เน้นวิธีการถ่ายทอดจากภาษาต้นฉบับเป็นภาษาแปลโดยวิธีการผล่ออกจากต้นฉบับ คือเก็บไว้แต่ความหมายต่างๆ ที่ผู้เขียนต้องการสื่อ โดยละทิ้งส่วนที่เป็นภาษาต้นฉบับไป

7.1 การแปลคำและโครงสร้าง

จากการประยุกต์ใช้กระบวนการแปลของทิพา เทพอักษรพงศ์ (2540) วิธีการที่ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถทำได้ับทแปลคำศัพท์และโครงสร้างจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ที่มีความเป็นธรรมชาติและสละสลวย คือ การปรับบทแปล ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่ 3 คือกระบวนการทางภาษามารูปที่ 2 (การปรับบทแปลนี้ ถ้ามองตามแนวคิดของโนดาและเทเบอร์ จะจัดอยู่ในขั้นตอนของการเรียบเรียงคำแปลในภาษาเป้าหมาย (restructuring) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 3 ในกระบวนการแปลที่อ้างถึงในแผนภาพที่ 1) การปรับบทแปลมีความสำคัญเพราะจะทำให้ได้บทแปลที่สัจฉริยะ สายบัว (2533:74) เรียกว่า "สามารถสร้างการตอบสนองในตัวผู้อ่านงานแปลได้ใกล้เคียงกับปฏิกิริยาของผู้อ่านต้นฉบับ" วรรณถ วิมลเจลา (2539) ก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปรับบทแปลไว้เช่นกันว่าเป็นสิ่งจำเป็นทั้งนี้เพื่อขัดเกลาสำนวนให้สละสลวยขึ้นและทำให้ประโยคที่แปลมีความเป็นภาษาไทยมากกว่าก่อนที่จะปรับประโยค ซึ่งการปรับบทแปลต้องอาศัยความรู้ที่ทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล

คูลเมาส์ (อ้างในวรรณถา แสงอร่ามเรื่อง 2542:237) อธิบายกระบวนการแปลแบบ "Reflex" และ "Reflexion" ที่เขาใช้ว่า "Reflex" เป็นปฏิกิริยาตอบสนองเมื่อผู้แปลกำลังจะแปลตัวบทภาษาต่างประเทศ คือคำและสำนวนในภาษาแม่จะเกิดขึ้นทันทีโดยยังไม่ได้มีการไตร่ตรอง ส่วน "Reflexion" ซึ่งเป็นการไตร่ตรอง สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อคำและสำนวนในภาษาแม่ที่เกิดขึ้นโดยทันทีนั้นยังไม่เหมาะสมจึงเกิดการคิดพิจารณาใหม่เพื่อปรับรูปภาษาในบทแปลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สัญญาวิ สายบัว (2533:84) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของการปรับระดับโครงสร้างของภาษาว่า "เพื่อให้ลักษณะภาษาที่ใช้ในบทแปลเหมาะสมกับบริบท และมีลักษณะที่ไม่ขัดกับธรรมชาติของภาษาดั้งเดิม" โดยได้แบ่งการปรับระดับโครงสร้างเป็น 4 ระดับ คือ ระดับเสียง ระดับโครงสร้างของคำ ระดับประโยค และระดับที่สูงกว่าประโยค ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้การปรับระดับโครงสร้างคำและประโยคมาใช้ในการแก้ปัญหาบทแปลภาษาไทยทางด้านคำและโครงสร้างที่ไม่เป็นธรรมชาติโดยตัวอย่างจะมาจากแบบทดสอบที่ให้กลุ่มทำลองทำ เพื่อให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และวิธีการแก้ไข ดังนี้

7.1.1 การปรับระดับคำ

7.1.1.1 การปรับคำที่แสดงความหมายทางไวยากรณ์

เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาวิภตปัจจัย (inflected language) ส่วนภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด (isolating language) ภาษาอังกฤษประกอบด้วยระบบหน่วยคำที่แสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์ เช่น verb agreement, tense, modal แต่ภาษาไทยอาจใช้คำหรือบริบทในประโยค สื่อถึงกาลและพจน์ ดังนั้น ผู้แปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทยจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางไวยากรณ์นี้ ไม่ควรแปลตรงตัวจนขาดความเป็นธรรมชาติของภาษาไทย

ตัวอย่าง: (40) Anyone can pass this course if s/he is diligent.

?ใครๆ ก็สามารถสอบผ่านวิชานี้ได้ถ้าขยัน

ปรับเป็น : ใครๆ ก็สอบผ่านวิชานี้ได้ถ้าขยัน

(41) She had lived with him as long as she had lived with her parents.

?เธอได้อยู่กับเขานานพอๆ กับที่ได้อยู่กับพ่อแม่เธอ

ปรับเป็น : เธออยู่กับเขานานพอๆ กับที่อยู่กับพ่อแม่

ของเธอ

(42) Can you eat with chopsticks?

?คุณสามารถใช้ตะเกียบได้ไหม

ปรับเป็น : คุณใช้ตะเกียบเป็นไหม

จะเห็นได้ว่าการแปลคำจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้น หากเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับความหมายทางไวยากรณ์ เช่น กาล (tense) ความหมายของกริยาช่วย (modal) หากแปลความหมายตรงๆ ก็จะทำให้ขัดธรรมชาติภาษาไทย จึงควรปรับให้เข้ากับการใช้คำในภาษาไทย เช่น had lived แสดงถึงอดีตแต่ก็ไม่ควรแปลว่า "ได้อยู่" การแปลว่า "อยู่" ก็เพียงพอและเข้าใจถึงกาลจากบริบทแล้ว หรือ can เป็น modal ที่แสดงถึงความสามารถ แต่แปลโดยใช้คำว่า "ได้" หรือ "เป็น" มาช่วยสื่อความหมายย่อมมีความเป็นธรรมชาติ กว่าคำว่า "สามารถ" ซึ่งเป็นความหมายที่แปลตรงๆ จากภาษาอังกฤษ

7.1.1.2 การปรับคำให้เข้ากับการใช้ในวัฒนธรรมไทย

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าภาษาที่ต่างกันย่อมมีความคิดเบื้องหลังและวัฒนธรรมที่ต่างกัน (Sapir 1947; Hoijer 1954; Lucy 1992; Duranti 1997; Wierzbicka 1997) วรรณา แสงอร่ามเรือง (2542:279) ได้ให้ความเห็นที่สอดคล้องกับประเด็นนี้ว่า "ผู้แปลไม่ใช่ว่ามีเพียงความรู้ภาษาต่างประเทศที่จะนำมาแปลก็เพียงพอแล้ว แต่ยังจะต้องมีความสามารถหลายด้านมากทั้งภาษาและวัฒนธรรมของคู่ภาษาที่แปล" ดังนั้นในการแปล หากยังคงคำในภาษาต้นฉบับโดยถอดบทแปลโดยตรง ก็จะทำให้มีกลิ่นนมเนยและไม่เข้ากับการใช้คำในวัฒนธรรมไทย

ตัวอย่าง: (43) Good Lord!

พระเจ้าช่วย! / พระเจ้าช่วย! / พระผู้เป็นเจ้า!

ปรับเป็น : คุณพระช่วย! / ตายแล้ว!

(44) Hurray!

ฮูเร!

ปรับเป็น : ไฮโย!

การแปลคำอุทานตรงตัวโดยใช้คำว่า "พระเจ้า" จะขัดธรรมชาติของการอุทานเมื่อตกใจในวัฒนธรรมไทยอย่างมาก จึงควรปรับเป็นคำที่ใช้ในวัฒนธรรมไทย และเช่นเดียวกับเวลาดีใจ คนไทยก็จะไม่อุทานว่า "ฮูเร" แต่จะร้องว่า "ไฮโย" เสียมากกว่า

นอกจากกรณีดังกล่าว ยังมีการรับวัฒนธรรมการใช้คำภาษาอังกฤษมาใช้โดยใช้คำทับศัพท์ เป็นที่สังเกตได้ว่าภาษาไทยมีการรับคำภาษาอังกฤษมาใช้มากจนกลายเป็นการใช้ทั่วไป แม้ว่าจะมีศัพท์ที่บัญญัติไว้ เป็นภาษาไทย อาทิ "bar code" แปลว่า "รหัสแท่ง", "disc" แปลว่า "จานบันทึก, จาน" (ศัพท์เทคโนโลยีสารสนเทศ ฉบับราชบัณฑิต 2542) ก็ตาม แต่คนไทยส่วนใหญ่นิยมใช้คำทับศัพท์จนแพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับกันว่า "บาร์โค้ด" และ "ดิสก์" อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีคำภาษาอังกฤษมากมายที่มีคำแปลภาษาไทยใช้กันอยู่แล้ว แต่ผู้แปลก็ยังใช้คำทับศัพท์ ซึ่งไม่สมควรเพราะคำเหล่านี้ไม่ใช่ศัพท์เฉพาะด้านแต่เป็นคำทั่วไป ดังนั้น ผู้ที่แปลโดยทับศัพท์บางตัวจึงควรตระหนักถึงความเหมาะสมและปรับบทแปลให้มีความเป็นภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

คำศัพท์	คำแปลทับศัพท์	คำแปลที่ปรับเป็นภาษาไทย
(45) party	ปาร์ตี้	งานเลี้ยง
(46) fit	ฟิต	แข็งแรง
(47) course	คอร์ส	วิชา
(48) T-shirt	ทีเชิร์ต	เสื้อยืด
(49) ban	แบน	ห้าม

7.1.2 การปรับระดับประโยค

สัตยวี สายบัว (2533) กล่าวว่าจุดประสงค์ของการปรับโครงสร้างในระดับประโยค มี 2 ประการคือ เพื่อปรับโครงสร้างในภาษาต้นฉบับซึ่งไม่เป็นที่คุ้นเคย เนื่องจากอาจเกิดปัญหาด้านความเข้าใจความหมาย และ "เพื่อให้ลักษณะภาษา สละสลวยอ่านแล้วรื่นหู" (2533: 85) และได้กล่าวถึงวิธีการปรับโครงสร้างระดับประโยควิธีต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอย่างยิ่ง การปรับโครงสร้างในระดับประโยคที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ มีดังนี้

7.1.2.1 การปรับลักษณะโครงสร้าง

สำหรับโครงสร้างบางโครงสร้างนั้นผู้แปลไม่สามารถคงไว้ตามต้นฉบับได้ เนื่องจากลักษณะการใช้ในภาษาต้นฉบับและฉบับแปลต่างกัน

ตัวอย่าง: (50) This book interests me a lot.

?หนังสือเล่มนี้ทำให้ฉันสนใจมาก

ปรับเป็น : ฉันสนใจหนังสือเล่มนี้มาก

(51) I have broken my leg.

?ฉันทำให้ขาฉันหัก

ปรับเป็น : ฉันขาหัก/ขาฉันหัก

(52) She hit her head on the tree.

?เธอเอาหัวชนกับต้นไม้

ปรับเป็น : หัวเธอโขกต้นไม้

จะเห็นได้ว่าโดยพื้นฐานแล้ว โครงสร้างประโยคในภาษาอังกฤษมีการเรียงลำดับคำแบบ ประธาน กริยา กรรม (SVO language) ในภาษาไทย แม้ประโยคจะมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยประธานนำหน้ากริยาตามลำดับเหมือนกัน แต่กริยาเหล่านี้จะใช้กับประธาน (รวมถึงกรรมด้วย เช่นในตัวอย่างที่ 50 และ 51) ที่ต่างกัน กล่าวคือ ในตัวอย่างที่ 50 นั้น ประธานและกริยาในภาษาไทยและอังกฤษจะสลับกัน

ส่วนตัวอย่างที่ 51 แม้ภาษาไทยจะใช้กริยาเดียวกัน คือ "break" กับ "หัก" แต่ "break" ในต้นฉบับเป็นสกรรมากริยา ในขณะที่ "หัก" ในที่นี้ เป็นอกรรมกริยา สำหรับตัวอย่างที่ 52 ภาษาไทยจะใช้กริยาเดียวกัน คือ "hit" กับ "ชน" หรือใช้กริยาอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ได้แก่ "โขก" แต่คำที่เป็นกรรมในภาษาอังกฤษจะกลายมาเป็นประธานในประโยคภาษาไทย โดยที่ "ต้นไม้" ย้ายมาทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยา "โขก/ชน"

ตัวอย่าง: (53) The government's denial of human rights is unacceptable.

?การปฏิเสธสิทธิมนุษยชนของรัฐบาลไม่เป็นที่ยอมรับกัน
ปรับเป็น : การที่รัฐบาลปฏิเสธสิทธิมนุษยชนไม่เป็นที่ยอมรับกัน

(54) The boy in the blue T-shirt is very good at basketball.

?เด็กผู้ชายในเสื้อยัดสีฟ้าเล่นบาสเกตบอลเก่งมาก
ปรับเป็น : เด็กผู้ชายที่ใส่เสื้อยัดสีฟ้าเล่นบาสเกตบอลเก่งมาก

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าในบทแปลภาษาไทยมีการปรับองค์ประกอบภายในโครงสร้าง เนื่องจาก ในตัวอย่าง (53) หากคงรูปนามวลีไว้ตามโครงสร้างต้นฉบับภาษาอังกฤษแล้ว นามวลีในบทแปลจะมีลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของภาษาไทยที่มักสื่อความโดยใช้คำกริยาอย่างชัดเจน ส่วนตัวอย่าง (54) นั้น ส่วนขยายนามที่แปลเป็นบุพบทวลีตามต้นฉบับก็ต้องปรับให้เป็นอนุภาคยัคนศัพท์ที่มีคำกริยาเช่นกัน

7.1.2.2 การปรับโครงสร้างกรรมาจก

โครงสร้างประโยคกรรมาจกนับเป็นเรื่องที่มีผู้กล่าวถึงมากที่สุดเรื่องหนึ่งว่าเป็นตัวอย่างของความแตกต่างด้านโครงสร้างและไวยากรณ์ระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มักทำให้เกิดปัญหาในการแปล ทั้งนี้เพราะภาษาอังกฤษนิยมใช้กริยาในรูปกรรมาจกมาก ในขณะที่ เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ภาษาไทยนิยมใช้กริยาในรูปกรรมาจกมากกว่า เนื่องจากรูปกรรมาจก "ถูก" ในภาษาไทย มักใช้ในกรณีที่เป็นการตีความหมายในเชิงลบ เช่น ถูกตี ถูกว่า ถูกฆ่า เป็นต้น หากผู้เรียนแปลตรงๆ โดยใช้คำว่าถูก+กริยา ในทุก ๆ ที่แล้วก็จะไม่เป็นภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติ และแสดงถึงอิทธิพลของประโยคกรรมาจกในภาษาอังกฤษ ซึ่งสามารถใช้สื่อความหมายได้หลายแบบทั้งในทางลบ ทางบวก หรือความหมายที่เป็นกลางก็ได้ ดังนั้น ในการแปลจึงควรใช้โครงสร้างที่ใช้ทั่วไปในภาษาไทยมากกว่า

ตัวอย่าง: (55) She will attend a group called the Perfect woman
in order to save her marriage.
? เธอจะเข้าร่วมกลุ่มที่ถูกเรียกว่าผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบเพื่อ
รักษาชีวิตแต่งงานของเธอ

ปรับเป็น : เธอจะเข้าร่วมกลุ่มที่เรียกว่า/ที่ชื่อว่าผู้หญิงที่
สมบูรณ์แบบเพื่อพวงชีวิตแต่งงานของเธอ

(56) The lost money was discovered on Friday and was
found packed in bundles of 1,000,000 baht each.

? เงินที่สูญหายไปถูกพบเมื่อวันศุกร์และถูกพบว่าถูกห่อ
เป็นมัดๆ มัดละ 1,000,000 บาท

ปรับเป็น : เมื่อวันศุกร์ พบเงินที่สูญหายไปห่อเป็นมัดๆ
มัดละ 1,000,000 บาท

7.1.2.3 การตัดคำในประโยค

เนื่องจากโครงสร้างภาษาอังกฤษและภาษาไทยไม่เหมือนกัน จึงต้องมีการปรับโดยตัดคำในประโยคเพื่อให้มีลักษณะเป็นภาษาไทยที่เหมาะสม

ตัวอย่าง:(57) It will be unreasonable for him to resign from this position.

?มันจะไม่มีเหตุผลที่เขาจะลาออกจากตำแหน่งนี้

ปรับเป็น : ไม่มีเหตุผลที่เขาจะลาออกจากตำแหน่งนี้

(58) It is impossible to know if this story is true.

?มันเป็นไปไม่ได้ที่จะรู้ว่าเรื่องนี่จริงหรือเปล่า

ปรับเป็น : เป็นไปไม่ได้ที่จะรู้ว่าเรื่องนี่จริงหรือเปล่า

จะเห็นได้จากตัวอย่าง (57) และ (58) ว่าธรรมชาติภาษาไทยนั้น "เป็น" อาจละประธานได้

(59) The young man lost interest in all other girls after he met her.

?ชายหนุ่มหมดความสนใจในผู้หญิงอื่นๆ ทั้งหมดหลังจากที่เขาพบเธอ

ปรับเป็น : ชายหนุ่มหมดความสนใจผู้หญิงอื่นๆ ทั้งหมดหลังจากที่เขาพบเธอ

การละคำบุพบท "ใน" ทำให้บทแปลที่ปรับแต่งมีความเป็นธรรมชาติภาษาไทย เนื่องจากภาษาไทยไม่นิยมใช้คำบุพบทในลักษณะนี้ กล่าวคือ นามวลี เช่น "ความสนใจ" ในตัวอย่างที่ 59 มาจากคำกริยา "สนใจ" ที่แปลงเป็นนามโดยใช้คำว่า "ความ" ดังนั้นคำนามที่ตามหลังคำกริยาที่แปลงเป็นนามดังกล่าวก็ยังคงหน้าที่เป็นกรรม

ดังนั้นโดยสรุปแล้ว ในการแก้ปัญหาการแปลคำและโครงสร้างนั้น วิธีที่ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นการแก้ปัญหาได้คือการปรับระดับโครงสร้างของคำและการปรับโครงสร้างในระดับประโยค

7.2 การแปลวลีและสำนวนตายตัว

ในส่วนของปัญหาของผู้เรียนที่เกี่ยวกับการแปลวลีและสำนวนประเภทนี้นั้น เห็นได้ชัดว่าเกิดขึ้นเพราะผู้เรียนไม่เข้าใจว่าวลีหรือสำนวนเหล่านั้นมีหน้าที่ทางภาษาอย่างไรและใช้ในสถานการณ์สื่อสารแบบใดจึงทำให้แปลผิดความหมายไปเลย ตัวอย่างเช่น สำนวน you are too kind ในประโยคต่อไปนี้

A: There'll be a reward for you, Burton.

B: You are too kind, sir.

You are too kind ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงความขอบคุณอย่างเป็นทางการ แต่จริงๆ แล้วไม่ได้หมายความว่าเช่นนั้นอย่างเต็มที่ ดังนั้นจึงน่าจะแปลว่า "ไม่เป็นไร มีได้ครับ" ไม่ใช่ "คุณกรุณาเกินไปแล้วครับ" หรือแม้แต่ "ขอบพระคุณมากครับ" ก็ตาม

นอกจากนี้ แม้ผู้แปลจะรู้ความหมายของวลีและสำนวนตายตัว แต่ก็ยังอาจเลือกใช้คำแปลที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่ตระหนักว่าแต่ละวัฒนธรรมมีการใช้รูปแบบภาษาที่ต่างกันแต่มีหน้าที่และสื่อความหมายอย่างเดียวกัน ในกรณีหลังนี้ผลที่เกิดขึ้นก็คือ แทนที่จะแปลไปตามเอกลักษณ์ของภาษาฉบับแปล ผู้แปลมักใช้วิธีแปลตรงตัวคำต่อคำ ทำให้ภาษาของบทแปลมีอิทธิพลของภาษาต้นฉบับปรากฏอยู่มาก ผู้วิจัยเห็นว่าการแก้ปัญหาดังกล่าวสามารถทำได้โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการแปลที่เน้นการทำความเข้าใจต้นฉบับ การผละออกจากต้นฉบับ และการเรียบเรียงถ่ายทอดความหมายในรูปภาษาอีกภาษาหนึ่งอย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด วิธีการสอนแปลที่สอดคล้องกับกระบวนการนี้คือการสอนแปลที่เน้นการใช้

ภาษาเพื่อการสื่อสาร (communicative-based translation) ซึ่งเป็นการผสมผสานการสอนที่มุ่งเน้นรูปแบบภาษากับการสอนที่เน้นการสื่อความหมายเข้าด้วยกัน

วิธีการสอนแบบนี้มีพื้นฐานมาจากแนวคิดของ โรเจอร์ ที. เบลล์ (Roger T. Bell 1991) ซึ่งอธิบายเรื่องความสามารถในการแปล (Translation Competence) ไว้ว่าในการแปลนั้น ผู้แปลจะต้องมีความสามารถทางภาษาศาสตร์ (Linguistic Competence) ในทั้งสองภาษาและมีความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) ในทั้งสองวัฒนธรรม โดยเบลล์ได้อ้างอิงแนวความคิดเรื่องความสามารถในการสื่อสาร ของ เดล ไฮม์ส์ (Dell Hymes 1972) ที่มองว่าสมรรถนะภาษานั้นเป็นเรื่องของความสามารถในการสื่อสาร และอ้างรวมถึงองค์ประกอบ 4 ประการของความสามารถในการสื่อสารที่เสนอโดย ไมเคิล คานาล (Michael Canale 1984) และเมอร์ริล สเวน (Merrill Swain 1984) อันได้แก่ ความสามารถทางด้านระบบและกฎไวยากรณ์ของภาษา (Grammatical Competence) ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) ความสามารถด้านการแสดงความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) ความสามารถในการใช้กลวิธีเพื่อสื่อความหมาย (Strategic Competence) สำหรับการแปลวลีและสำนวน (formulaic pattern) นี้เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบข้อสอง คือ ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) ที่ทำให้เข้าใจและใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์สื่อสารแบบต่างๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมทั้งในด้านความหมาย เช่น วัจนกรรม (Speech Acts) และความเหมาะสมของรูปภาษาที่ใช้ทั้งในเรื่องระดับภาษาและความเป็นธรรมชาติเหมือนเจ้าของภาษา

วิธีการสอนแปลในกรอบของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะเน้นให้ผู้เรียนฝึกฝนและทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การแปลและกิจกรรมอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายการใช้ภาษาในสถานการณ์ในชีวิตประจำวันมากที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มาจากประสบการณ์การมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ โดยคำนึงถึงหลักการแปลที่เน้นการผละออกจากภาษาต้นฉบับ (deverbalization) และการถ่ายทอดความหมายด้วยภาษาใหม่ (re-expression) เป็นสำคัญในการทำกิจกรรม

ตัวอย่างกิจกรรมการแปลเพื่อการสื่อสารที่เน้นเรื่องหน้าที่ของภาษา

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำรูปแบบทางภาษาไปใช้สื่อสารได้ตามที่ประสงค์และเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งจะเป็นการพัฒนา Sociolinguistic Competence

ลักษณะกิจกรรม งานกลุ่ม

สื่อการสอน ไม่มี ตัวอย่างต่างๆ จะมาจากผู้เรียน

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. เลือกหน้าที่ทางภาษาที่ต้องการสอน เขียนหน้าที่ทางภาษาเหล่านั้นบนกระดาน พร้อมตัวอย่าง ซึ่งควรเป็นข้อความสั้นๆ ใช้ได้ในสถานการณ์ทั่วไป เช่น

	หน้าที่ทางภาษา	ตัวอย่างรูปภาษา
แบบที่ 1	Expressing thanks	Thank you.
แบบที่ 2	Agreeing/Disagreeing	I agree/do not agree.
แบบที่ 3	Expressing prohibition	No smoking.
แบบที่ 4	Apologizing	I'm sorry.
แบบที่ 5	Making a request	Could you help me carry this box?

2. ให้ผู้เรียนบอกวิธีการต่างๆ ที่ใช้แสดงหน้าที่ทางภาษาแบบที่ 1 ในภาษาของผู้เรียนในสถานการณ์สื่อสารต่างๆ เช่น การสนทนา การเขียน โดยพยายามให้มีการใช้ระดับภาษาที่หลากหลายและสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร เขียนคำตอบของผู้เรียนลงบนกระดาน
3. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้แต่ละกลุ่มคิดว่าการแสดงหน้าที่ทางภาษาแบบเดียวกันนี้ จะมีวิธีการพูดหรือเขียนว่าอย่างไรบ้างในภาษาอังกฤษ เมื่อคำนึงถึงสถานการณ์สื่อสาร และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารเช่นเดียวกับในข้อ 2. พยายามให้ผู้เรียนหาวิธีการแสดงหน้าที่ทางภาษาให้หลากหลายมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ควรสอนโดยชี้แนะให้ผู้เรียนเห็นว่าในภาษาแม่ของตนก็มีสำนวนประเภทย่อยๆ เช่นกัน และควรให้ผู้เรียนฝึกหัดสำนวนในภาษาของตนที่มีหน้าที่ทางภาษาและสื่อความหมายตรงกับสำนวนภาษาอังกฤษ เอกสารการสอนที่ใช้ นอกจากจะประกอบด้วยรายการตัวอย่างวลีรวมทั้งสำนวนที่จัดเป็นกลุ่มตามหน้าที่ทางภาษาต่างๆ แล้ว ยังควรมีบทสนทนาที่มีวลีหรือสำนวนเหล่านั้นปรากฏอยู่ เพราะบทสนทนาจะทำให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นและเข้าใจบริบทการใช้และสถานการณ์การสื่อสารได้อย่างชัดเจน วิธีการสอนเช่นนี้เท่ากับเป็นการนำการสอนแบบ lexical approach มาประยุกต์ใช้ในกรอบของการสอนแปลที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ไต่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งน่าจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานแปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทยได้สละสลวยและเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น

แบบฝึกหัดในแนวการสอนแบบ lexical approach ที่ใช้ในการสอนวลีและสำนวนนั้นมีอาทิเช่น แบบฝึกหัดที่ตรงไปตรงมาประเภทจับคู่สำนวนที่เทียบเคียงกันระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ แบบฝึกหัดประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนระดับต้น โดยขั้นตอนการใช้แบบฝึกหัดนี้แบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอนด้วยกันคือ ขั้นแรก ให้ผู้เรียนดูเฉพาะประโยคภาษาอังกฤษเท่านั้น และพยายามทำความเข้าใจแต่ละประโยคโดยช่วยกันนึกถึงสถานการณ์สื่อสารและบริบทการใช้ของประโยคเหล่านี้ ต่อมาจึงแจกตัวแบบฝึกหัดที่มีทั้งประโยคภาษาอังกฤษและภาษาไทยให้ผู้เรียนจับคู่ และในขั้นสุดท้าย หลังจากตรวจดูคำตอบร่วมกันแล้ว ให้ผู้เรียนอภิปรายเปรียบเทียบการใช้วิธีการทางภาษาที่แตกต่างกันในภาษาทั้งสองเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความระมัดระวังในการแปลประโยคเหล่านี้มากขึ้นด้วย

ตัวอย่างแบบฝึกหัดแบบจับคู่

- จงจับคู่ประโยคภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีความหมายตรงกัน
- ..... a. I don't think you should go.   1. นี่เธอไม่ได้ล้อเล่นใช่ไหม
- ..... b. I see what you mean.   2. เก่งว่าฉันคงจะมาไม่ได้

- ..... c. Take your time, there's no hurry. 3. ฉันคิดว่าเธอไม่น่าจะไปนะ
- ..... d. You are not kidding. 4. ตายจริง ถึงเวลาแล้วหรือ
- .... e. I'm afraid I can't come. 5. ตามสบายนะ ไม่ต้องรีบ
- ..... f. Goodness, is that the time? 6. ฉันรู้ว่าเธอหมายความว่าอย่างไร

แบบฝึกหัดจับคู่สามารถใช้กับผู้เรียนชั้นกลางหรือขั้นสูงได้เช่นกัน แต่ควรเน้นเรื่องสถานการณ์สื่อสารและหน้าที่ทางภาษาเป็นหลัก ดังเช่นตัวอย่างที่คัดมาจากงานของ ลูอิส (Lewis 1997:142) ต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ 1

หน้าที่ทางภาษา : การถกเถียงอภิปราย

สถานการณ์สื่อสาร : การสนทนา

สำนวนต่างๆ ต่อไปนี้ใช้ในการแสดงความคิดเห็นในการถกเถียงอภิปราย จงจับคู่สำนวนที่ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด และหาสำนวนภาษาไทยที่ใช้ในสถานการณ์เดียวกัน

___ 1. It's difficult to say.	a. Showing strong disagreement
___ 2. Yes, but it depends what you mean by	b. Avoiding saying what you think
___ 3. I don't see what you're getting at	c. Showing doubt or suspicion
___ 4. No way!	d. Avoiding a digression
___ 5. Stick to the point!	e. Focusing on a possible disagreement

แบบฝึกหัดที่ 2

สำนวนต่อไปนี้ใช้ในการแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งในลักษณะต่างๆ จงจับคู่สำนวนในกลุ่ม 1 ที่มีความหมายตรงกับสำนวนในกลุ่ม 2

กลุ่ม 1

1. That's not the point.

กลุ่ม 2

- a. You have slightly misunderstood what I suggested.

2. That's hardly my fault.	b. I refuse to accept responsibility for that.
3. That's nothing to do with me.	c. You are over-reacting or exaggerating.
4. That's not quite what I meant.	d. Don't introduce irrelevant arguments.
5. That's taking things too far.	e. Don't blame me!

8. บทสรุป

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยมุ่งเน้นที่ประเด็นการใช้ภาษาไทยที่ไม่เป็นธรรมชาติอันเนื่องมาจากอิทธิพลของภาษาต้นฉบับ (source language) ต่อภาษาเป้าหมาย (target language) ผลการทดลองยืนยันสมมติฐานที่ว่าปัญหาอิทธิพลภาษาอังกฤษที่มีต่อบทแปลภาษาไทย เกิดจากการที่ผู้แปลเน้นการเก็บความให้ครบถ้วนและถูกต้องมากเกินไปและผู้แปลยังขาดความสามารถในการปรับบทแปลให้เป็นภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติ

ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นในวงกว้าง โดยแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ โครงสร้าง คำศัพท์ และ วลีและสำนวนตายตัว นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้พบประเด็นที่น่าสนใจมากประเด็นหนึ่งคือ แม้ว่าข้อมูลตัวเลขจะแสดงว่าปัญหาการแปลวลีและสำนวนตายตัวภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ไม่เป็นธรรมชาติจะมีสัดส่วนน้อยที่สุดในกลุ่มข้อทดสอบที่แปลได้ถูกต้องแต่แท้จริงแล้ว ปัญหานี้กลับเป็นปัญหาใหญ่สำหรับผู้แปล โดยมีสัดส่วนสูงที่สุดกลุ่มข้อทดสอบที่แปลผิดความหมาย

จากการพิจารณาข้อมูลปัญหาในการแปลที่เกิดจากอิทธิพลของต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ทำให้บทแปลภาษาไทยไม่เป็นธรรมชาติดังกล่าวประกอบไปกับแนวทฤษฎีการแปลและวิธีการเรียนการสอนภาษาต่างๆ ที่มีผู้เสนอไว้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีและวิธีการสอนที่สามารถประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาข้างต้นโดยเน้นขั้นตอนและวิธีการปรับบทแปลสำหรับปัญหาการแปลด้านโครงสร้างและคำศัพท์ ส่วนปัญหาการแปลวลีและสำนวนตายตัวนั้น จะมุ่งที่วิธีการเรียนการสอนแปลที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและแนวการสอนภาษาแบบ lexical approach โดยผู้วิจัยเห็น

ว่าวิธีการต่างๆ นั้นน่าจะช่วยให้ผู้แปลสามารถฝึกฝนทักษะการแปลที่จะแก้ปัญหาอิทธิพลของภาษาอังกฤษที่ปรากฏอยู่ในบทแปลภาษาไทย เพื่อให้ได้บทแปลที่ไม่แต่เพียงมีเนื้อหาและความหมายถูกต้องเท่านั้น แต่ยังสละสลวย เป็นธรรมชาติตามลักษณะภาษาไทยที่ดีอีกด้วย ทั้งนี้หากผู้แปลพัฒนาทักษะของตนตามวิธีการที่เสนอไว้นี้จนบรรลุถึงขั้นที่สามารถถ่ายทอดความหมายข้ามภาษา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือข้ามพรมแดนอิทธิพลของภาษาต้นฉบับไปยังระดับที่สามารถใช้ภาษาเป้าหมาย ได้ดีและเหมาะสมแล้ว ก็เท่ากับว่าเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการแปลให้ดียิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณฝ่ายวิจัย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยเรื่องนี้ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ปมา อัตนโก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิโรจน์ อรุณมานะกุล จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาอ่านและให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับบทความนี้ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. บุญศิริ อนันตเศรษฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรืองฤดี สุนทรมณี อาจารย์เสมอทิพย์ กาญจนจारी อาจารย์จรูญ เกณี อาจารย์กนิษฐ กิตติธรรกุล และอาจารย์ประมาณ ทรัพย์ผดุงชนม์ จากสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณอาจารย์เสมอทิพย์ กาญจนจारी อีกครั้งหนึ่งที่ได้กรุณาช่วยประสานกับอาจารย์ท่านอื่นๆ ในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณคุณกิ่งกมน ทวีชาติติวิทยากุล จากสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับข้อแนะนำในการคิดคำนวณข้อมูล ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณนิสิตชั้นปีที่ 1 จากคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะสหเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้ง 136 คน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- จิระพรรณ บุญเกียรติ. 2535. "บทบาทของภาษาในกระบวนการแปล" วารสาร **สมาคมครุภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ปีที่ 15 ฉบับที่ 58-59** (เมษายน - กันยายน): 123-140.
- ชาเคีย เอลามิน. 2540. Traduire a Khartoum : de la theorie a la pratique. แปลโดย วัลยา เรืองสุนทร ใน **ศาสตร์แห่งการแปล : รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คานิกา เซเลสโกวิทซ์. 2540. De L'experience aux Concepts. แปลโดย นพพร ประชากุล ใน **ศาสตร์แห่งการแปล : รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทิพา เทพอักษรพงศ์. 2540. **การแปลเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. **ศัพท์เทคโนโลยีสารสนเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วราณา วิมลเจลา. 2539. **คู่มือสอนแปล**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณา แสงอร่ามเรือง. 2542. **ทฤษฎีและหลักการแปล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชาการ, กรม. 2540. **คู่มือการแปล**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สัญญาวี สายบัว. 2533. **หลักการแปล**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลิษา พิณจิวาตล. 2543. **คู่มือนักแปลอาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2545. ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล. *วารสารรามคำแหง*. ปีที่ 19 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม - กันยายน): 68 - 82.

Baker, Mona. 1992. *In Other Words: A Coursebook on Translation*. London & New York: Routledge.

Bell, Roger T. 1991. *Translation and Translating: Theory and Practice*. London: Longman.

Canale, Michael. 1984. A Communicative Approach to Language Proficiency Assessment in a Minority Setting. In Charlene Rivera (ed.) *Communicative Competence Approaches to Language Proficiency Assessment: Research and Application*, pp.107-22. N.p.: Multilingual Matter.

Duranti, Alessandro. 1997. *Linguistic Anthropology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hoijer, H. 1954. The Sapir-Whorf Hypothesis. In H. Hoijer (ed.) *Language in Culture*. (Comparative Studies of Cultures and Civilizations, no. 3, Memoirs of the American Anthropological Association, no. 79), pp. 92-105. Chicago: University of Chicago Press.

Hymes, Dell. 1972. On Communicative Competence. In J. B. Pride and J. Holmes (eds.) *Sociolinguistics*, pp. 269-293. Harmondsworth: Penguin Books.

Lewis, Michael. 1993. *The Lexical Approach: The State of ELT and a Way Forward*. Hove, England: Language Teaching Publications.

Lewis, Michael. 1997. *Implementing the Lexical Approach*. Hove, England: Language Teaching Publications.

Lucy, John A. 1992. *Grammatical Categories and Cognition*. Cambridge: Cambridge University Press.

Nattinger, J. & DeCarrio, J. 1992. *Lexical Phrases in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press

Prasithratsint, Amara. 1983. The Thai equivalent of the English Passives in Formal Writing: A Study of the Influence of Translation on the Target Language. *University of Hawaii Working Papers in Linguistics*. 15 (1).

- Sapir, Edward. 1947. The Status of Linguistics as a Science. In D.G. Mandelbaum (ed.) *The Selected Writings of Edward Sapir in Language, Culture and Personality*, pp. 160-66. Berkeley: University of California Press.
- Swain, Merrill. 1984. 'Teaching and Testing Communicatively', *TESOL TALK* no. 15. (1&2): 7-18.
- Wierzbicka, Anna. 1997. *Understanding Cultures Through Their Key Words*. Oxford: Oxford University Press.
- Willis, Dave. 1990. *The Lexical Syllabus: A New Approach to Language Teaching*. London: Collins ELT.

ภาคผนวก

แบบฝึกหัดที่ 1

ชื่อ - นามสกุล ..... เลขทะเบียน..... คณะ.....

จงแปลประโยคภาษาอังกฤษต่อไปนี้เป็นภาษาไทย

1. It will be unreasonable for him to resign from this position.
2. Anyone can pass this course if s/he is diligent.
3. Please accept my humble apology for the wrongful accusation.
4. Where on earth have you been?
5. She had lived with him as long as she had lived with her parents.
6. The boy in the blue T-shirt is very good at basketball.
7. She will attend a group called the Perfect Woman in order to save her marriage.
8. This book interests me a lot.
9. A: This movie is so boring.
B: I can't agree more. I fell asleep after the first 10 minutes.
10. I have broken my leg.
11. He made a plan to ban those political parties.
12. May I have the next dance?
13. Good Lord! You look terrible. What happened?
14. Your visit is inconvenient for her.
15. Would you also care for some sausages?

แบบฝึกหัดที่ 2

ชื่อ-นามสกุล ..... เลขทะเบียน ..... คณะ .....

จงแปลประโยคภาษาอังกฤษต่อไปนี้เป็นภาษาไทย

1. The big news surprised all of us.
2. Florence Nightingale traveled to England in poor health.
3. I wonder if you and Betty could make it to our party.
4. Please accept my sympathy.
5. Old people are not necessarily ill or weak -- most are still fit and active.
6. Hurray! You've won the scholarship!
7. It is impossible to know if this story is true.
8. Could you tell me the time?
9. She hit her head on the tree.
10. The government's denial of human rights is unacceptable.
11. The young man lost interest in all other girls after he met her.
12. How about going to the cinema tonight?
13. Can you eat with chopsticks?
14. How would you like your coffee, black or with milk?
15. The lost money was discovered on Friday and was found packed in bundles of 1,000,000 baht each.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย